

**ZAŁĄCZNIK
DO UCHWAŁY Nr
RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE
Z DNIA**

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2006 ROK**

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2006 rok,
obowiązujący dla Miasta i Gminy Pleszew,
zgodnie z art.6 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U. Nr 179, poz. 1486),
zawiera również zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Uzależnienie od alkoholu występuje u około 800 tys. osób w Polsce i jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko uzależnionych, ale także członków ich rodzin oraz otaczające ich środowisko społeczne, w którym funkcjonują.

Zgodnie z obowiązującym w kraju systemem diagnostycznym, uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Właściwości te, po próbie abstynencji, mogą wywołać nawrót choroby.

Mając na uwadze aktualność unormowań zawartych w ICD X (Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów - Edycja X) uzależnienie rozpoznaje się, gdy występują przynajmniej 3 z niżej wymienionych objawów:

- silna potrzeba picia, której towarzyszy uczucie podobne do głodu,
- utrata kontroli nad piciem,
- koncentracja życia wokół spożywania alkoholu i podporządkowanie temu obowiązków i relacji z bliskimi,
- zmiana tolerancji na alkohol - podwyższenie lub obniżenie tolerancji,
- objawy abstynencyjne - przykre objawy, które pojawiają się po odstawieniu alkoholu,
- picie alkoholu pomimo widocznych szkód zdrowotnych (np. uszkodzenie wątroby), społecznych (np. utrata pracy) i duchowych (np. zanik wartości religijnych).

Obserwuje się nasilenie zjawiska alkoholizowania się dzieci i młodzieży. Zjawisko to staje się coraz bardziej niepokojące z uwagi na obserwowane obniżenie się granicy wieku (pierwszej inicjacji alkoholowej).

Szkód społecznych, ekonomicznych i zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu lub choroby alkoholowej nie można uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiar i dotkliwość.

Biorąc pod uwagę powyższe problemy i zagrożenia, Miasto i Gmina Pleszew od wielu już lat podejmuje wielorakie działania, oparte na rocznych Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ukierunkowane na profilaktykę oraz na najbardziej skuteczne metody rozwiązywania problemów alkoholowych, a skierowane do lokalnej społeczności.

Programy te obejmują:

- profilaktykę, w tym prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych,
- zwiększanie zasobów i dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej niezbędnej do godziwego funkcjonowania i radzenia sobie z istniejącym problemem alkoholowym (ogólnie pojętym),
- ochronę dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców,
- zmniejszanie rozmiarów istniejących problemów,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Natomiast osobie dotkniętej przemocą w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Pleszew udziela się pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego,
- interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,
- zapewnienia na żądanie osoby dotkniętej przemocą, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Na terenie Miasta i Gminy Pleszew za prawidłową realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (uchwalonego przez Radę Miejską na dany rok kalendarzowy) odpowiedzialny jest Gminny Inspektor ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Profesjonalnie na terenie Miasta i Gminy Pleszew przeciwdziałaniem alkoholizmowi zajmuje się Poradnia Odwykowa SP ZOZ w Pleszewie, która mieści się w obiekcie Centrum Samopomocowego (należącym do Miasta i Gminy) przy ulicy K. Wielkiego 7. Rocznie Poradnia udziela około 5.000 porad osobom chorym oraz ich rodzinom. W Centrum działają także grupy samopomocowe AA "RAZEM" i Al - Anon "RADOŚĆ". W ramach prowadzonej przez Miasto i Gminę poszerzonej oferty terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także dla ofiar przemocy w rodzinie, w obiekcie Centrum Samopomocowego działa Telefon Zaufania oraz Punkt Konsultacyjny. W Centrum odbywają swoje spotkania także grupy edukacyjne dla młodzieży zagrożonej od środków psychoaktywnych i grupa terapeutyczna dla współuzależnionych. Przewiduje się, podobnie jak w poprzednim roku, przeprowadzenie programów edukacyjno - wspierających trzeźwość: "NAWRÓTY W CHOROBIĘ ALKOHOLOWĄ" oraz "AFTER CARE".

Na terenie Gminy działa także Diecezjalny Ośrodek Duszpasterstwa Trzeźwości w Kowalewie, który prowadzi Pracownię Psychoterapii uzależnień i współuzależnień, a ponadto również skupia grupy samopomocowe AA i Al - Anon.

I. CEL PROGRAMU:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie tych, które aktualnie już występują, poprzez kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie, w oparciu o znalezioną ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze zmianami), o ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 179, poz. 1486)

oraz o „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2006 roku” zalecane przez PARPA (Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

II. STRATEGIE DZIAŁANIA

1. Doprowadzenie do ograniczenia i zmniejszenia negatywnych zachowań wśród dzieci, młodzieży w zakresie używania alkoholu oraz zapewnienie alternatywnych do alkoholu i narkotyków form spędzania czasu wolnego.
2. Profilaktyczne oddziaływanie na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości, w szczególności wobec dzieci i młodzieży oraz grup podwyższonego ryzyka.
3. Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Szkolenie i przedstawiciele różnych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii metod rozwiązywania problemów alkoholowych (służb medycznych, pracowników socjalnych, członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policjantów i nauczycieli).
5. Edukacja publiczna pomagająca w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
6. Wspieranie i inspirowanie działalności środowiskowej samopomocy osób z problemami alkoholowymi oraz organizacji społecznych.
7. Zwiększenie skuteczności terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
8. Ocena skuteczności podejmowanych działań oraz monitorowanie zjawisk społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych związanych z dostępnością i konsumpcją alkoholu.
9. Koordynowanie działań poszczególnych placówek, struktur zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz współpracującymi instytucjami i organizacjami społecznymi.

III. KIERUNKI DZIAŁANIA

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.**

- 1.1. Kontynuacja funkcjonowania Telefonu Zaufania dla osób uzależnionych, dla osób z zaburzeniami psychicznymi i osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym kierowanie osób uzależnionych do Poradni Odwykowej SPZOZ w Pleszewie.
- 1.2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 1.3. Wspieranie prowadzenia Grupy Wsparcia dla kobiet współuzależnionych.
- 1.4. Prowadzenie sesji: „NAWROTY W CHOROBY ALKOHOLOWEJ”.
- 1.5. Realizacja programu AFTER CARE dla osób uzależnionych, po podstawowym programie terapeutycznym, z abstynencją ponad rok.
- 1.6. Wspieranie doposażania sali detoksykacyjnej przy SPZOZ, służącej m.in. do doraźnej edukacji osób z niej korzystających.
- 1.7. Wspieranie terapii psychiatrycznej podopiecznych z grup terapeutycznych oraz grup wsparcia.
- 1.8. Wspieranie funkcjonowania Gminnego Centrum Informacji.
- 1.9. Wspieranie funkcjonowania Schroniska dla bezdomnych.

- 1.10. Wspieranie pomocy dla dzieci rodzin dotkniętych problemami uzależnienia lub przemocy, a także dzieci z kręgu zagrożonych uzależnieniem.
 - 1.11. Wspieranie funkcjonowania Świetlicy Środowiskowej w Baranówku, oferującej hipoterapię m.in. osobom z kręgu zagrożonych uzależnieniem.
 - 1.12. Wsparcie tworzenia się Pleszewskiego Klubu Abstynenta.
- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
- 2.1. Rozpowszechnianie wiedzy na temat problemów alkoholowych z wykorzystaniem książek, broszur i plakatów oraz nośników informacji w formie elektronicznej.
 - 2.2. Zorganizowanie spotkania oplatkowego dla trzeźwych alkoholików i ich rodzin.
 - 2.3. Wspomaganie działań interwencyjnych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zmierzających do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu przez osoby nadużywające alkohol, gdy nadużywanie powoduje rozkład rodziny lub demoralizację nieletnich.
 - 2.4. Zwiększenie skuteczności działań poprzez zorganizowanie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników Punktu Konsultacyjnego i Telefonu Zaufania, pracowników pomocy społecznej, pedagogów, policji, straży miejskiej.
- 3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.**
- 3.1. Prowadzenie świetlic środowiskowych (z programami terapeutycznymi) oraz świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci z terenu miasta i Gminy:
 - Świetlica Środowiskowa w Baranówku,
 - Świetlica Środowiskowa w Bronowie,
 - Świetlica Środowiskowa w Brzeziu,
 - Świetlica Środowiskowa w Kowalewie,
 - Świetlica Środowiskowa w Ludwinie,
 - Świetlica Środowiskowa w Marszewie,
 - Świetlica Środowiskowa w Pacanowicach,
 - Świetlica Środowiskowa w Prokopowie,
 - Świetlica Środowiskowa w Rokutowie,
 - Świetlica Środowiskowa w Suchorzewie,
 - Świetlica Środowiskowa w Zielonej Łące
 - Świetlica Socjoterapeutyczna w Pleszewie.
 - 3.2. Organizowanie i finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców:
 - „Trzeci Elementarz” w kl.VI szkół podstawowych oraz w kl.I gimnazjów.
 - 3.3. Prowadzenie i wspieranie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.
 - 3.4. Prowadzenie w Centrum Samopomocowym grupy psychoedukacyjnej dla młodzieży.
 - 3.5. Prowadzenie dla dzieci i młodzieży Szkoły Przetrwania „Zielone Diabły” z elementami profilaktyki.

- 3.6. Wspieranie prowadzenia Pleszewskiej Ligi Drużyn Podwórkowych.
- 3.7. Prowadzenie lub wspieranie stowarzyszeń w zakresie prowadzenia upowszechniania czynnego wypoczynku, w tym poprzez sport, turystykę i zajęcia kulturalno-wychowawcze.
- 3.8. Wspieranie prowadzenia Świetlic Środowiskowej dla młodzieży dojeżdżającej do szkół podstawowych i gimnazjalnych.
- 3.9. Współpraca Straży Miejskiej z Komendą Powiatową Policji w zakresie prewencji krym. wśród nieletnich.
- 3.10. Współdziałanie w „Wielkopolskich Dniach STOP Uzależnieniom”.
- 3.11. Organizowanie i wspieranie organizowania wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 3.12. Zorganizowanie szkoleń dla pedagogów i wychowawców szkół prowadzonych przez Gminę, a także dla lekarzy i pielęgniarek (podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej) w zakresie wczesnego rozpoznawania problemów alkoholowych.
- 3.13. Doposażenie Świetlic Środowiskowych w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i świetlicowych, oraz na prowadzenie bieżących remontów Świetlic.
- 3.14. Współpraca z Radami Pedagogicznymi w sprawie realizacji Szkolnych Programów Profilaktycznych.
- 3.15. Partycypacja w kosztach zakupu dla szkół testerów do wykrywania narkotyków.

4. Ograniczenie dostępności do alkoholu poprzez kontrolę realizacji uchwał Rady Miejskiej w Pleszewie oraz poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

- 4.1. Kontrole dotyczyć będą liczby punktów sprzedaży podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i przestrzegania zasad usytuowania punktów sprzedaży na terenie Miasta i Gminy.
 - 1) Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
 - 2) Kontrolę przeprowadzają:
 - a) upoważnieni przez Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Pleszew,
 - b) upoważnieni przez Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pleszewie,
 - c) Straż Miejska

w z a k r e s i e :

 - przestrzegania porządku publicznego wokół miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
 - przestrzegania ustawowego zakazu nie sprzedawania i nie podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim lub nietrzeźwym,
 - przestrzegania ustawowego zakazu reklamy napojów alkoholowych.
 - 3) Zakres kontroli obejmuje sprawdzanie:
 - a) zgodności prowadzonej sprzedaży (w tym również podawania) napojów alkoholowych z aktualnie ważnym zezwoleniem (zezwoleniami),
 - b) przestrzegania warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- c) przestrzegania zasad i warunków sprzedaży (w tym podawania) napojów alkoholowych określonych w uchwałach Gminnych.
- 4) Kontrole punktów sprzedaży (w tym podawania) napojów alkoholowych przeprowadzane są przez co najmniej dwie osoby, bez uprzedniego powiadomienia kontrolowanego.
- 5) Osoby upoważnione do dokonywania kontroli mają prawo do:
 - a) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części gdzie prowadzona jest sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona ta działalność,
 - b) żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz okazania zezwoleń.
- 6) Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej.
- 7) Podmiot kontrolowany obowiązany jest zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
- 8) Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który wraz z wnioskami przekazuje się do organu wydającego zezwolenia.
- 9) Na podstawie wyników kontroli, organ wydający zezwolenia wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, o ile nie są one podstawą do cofnięcia zezwolenia lub podejmuje inne działania przewidziane prawem.
- 10) Jednostka kontrolowana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania do usunięcia stwierdzonych uchybień, przesyła do organu wydającego zezwolenia informację o wykonaniu zaleceń.
- 11) Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych stanowi odrębne zadanie kontrolne.
- 12) Burmistrz Miasta i Gminy Pleszew otrzymuje sprawozdanie o wynikach kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

- 5.1. Udostępnienie pomieszczeń Centrum Samopomocowego na rzecz działania grup samopomocowych AA, Al.-anon, Alateen, DDA.
- 5.2. Dopuszaenie Biblioteki Miasta i Gminy Pleszew w literaturę i materiały z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 5.3. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pomaganiu osobom uzależnionym, a także wspieranie działań tych organizacji.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

- 1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkom Zespołu Orzekającego - składającego się z członków Komisji, a także powoływanym doraźnie specjalistom z zakresu uzależnień oraz członkom Zespołu Kontrol-

nego przysługuje wynagrodzenie w wysokości 110 zł. brutto (sto dziesięć złotych 00/100 brutto) za każdorazowy udział w pracach Komisji, jak i Zespołów.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w związku z wyjazdami służbowymi wynikającymi z pełnionych obowiązków, przysługuje dieta i zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra

Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.12.2002r., w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. z 2002r. Nr 236, poz. 1990 ze zmianami).

V. P R E L I M I N A R Z W Y D A T K Ó W .

Preliminarz wydatków zatytułowany: P R E L I M I N A R Z W Y D A T K Ó W D O „G M I N N E G O P R O G R A M U P R O F I L A K T Y K I I R O Z W I Ą Z Y W A N I A P R O B L E M Ó W A L K O H O Ł O W Y C H N A 2 0 0 6 R O K ” I „G M I N N E G O P R O G R A M U P R Z E C I W - D Z I A Ł A N I A N A R K O M A N I I N A 2 0 0 6 R O K ” stanowi Załącznik Nr1 do niniejszego Programu.